ЛЬВІВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІЗНЕСУ ТА ПРАВА

Лектор дисципліни

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ
«ФІНАНСИ ПУБЛІЧНОГО СЕКТОРУ»

ВК 1.01

Рівень вищої освіти	**другий (магістерський)**
Спеціальність	**D4 Публічне управління та адміністрування**
Освітньо-професійна програма	**Публічне управління та адміністрування**
Кваліфікація	**Магістр з публічного управління та адміністрування**
Рік навчання	1
Семестр	2
Форма навчання	**денна**
Кількість кредитів ЄКТС	**3**
Мова викладання	**українська**

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Метою навчальної дисципліни «Фінанси публічного сектору» є формування у студентів системи сучасних знань про організацію фінансових відносин у публічному секторі, а також розвиток практичних навичок управління бюджетними коштами, державними доходами, видатками та боргом для забезпечення стабільного розвитку держави.

Завданнями дисципліни є: вивчити теоретичні засади функціонування публічних фінансів та бюджетної системи країни; опанувати механізми формування доходів і здійснення видатків на державному та місцевому рівнях; дослідити інструменти управління державним боргом, позабюджетними фондами та систему фінансового контролю.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:

знати: структуру та принципи побудови бюджетної системи і стадії бюджетного процесу; джерела формування державних доходів, класифікацію видатків та основи податкової політики; методи управління державним боргом, дефіцитом бюджету та міжбюджетними відносинами.

вміти: аналізувати показники доходів, видатків та збалансованості державного і місцевих бюджетів; оцінювати ефективність використання публічних коштів та фінансовий стан державних цільових фондів; застосовувати норми законодавства для вирішення практичних завдань у сфері державного фінансового контролю.

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лек./прак./ сам.)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Тема 1. Теоретичні основи публічних фінансів	2/2/-	Економічна сутність, функції та структура фінансів публічного сектору. Причини втручання держави в економіку та теорія суспільних благ. Механізми перерозподілу національного доходу та ліквідація «провалів ринку».	Питання, тести, самостійна робота	5
Тема 2. Бюджетна система та бюджетний процес	2/2/-	Принципи побудови, структура та правові засади бюджетної системи країни. Стадії бюджетного процесу від складання проєкту до звітування про виконання. Причини виникнення, наслідки та методи регулювання бюджетного дефіциту.	Питання, тести, самостійна робота	5
Тема 3. Державні доходи та податкова політика	2/2/-	Джерела формування фінансових ресурсів держави та класифікація доходів. Податкова система, фіскальна роль податків та оптимізація податкового тиску. Неподаткові надходження та доходи від управління державною власністю.	Питання, тести, самостійна робота	5
Тема 4. Видатки публічного сектору та державні закупівлі	2/2/-	Склад, структура та функціональне спрямування видатків бюджету. Методи оцінки ефективності видатків та програмно-цільовий метод у бюджетуванні. Організація та принципи прозорості у сфері публічних закупівель.	Питання, тести, самостійна робота	5
Тема 5. Фінанси місцевого самоврядування та децентралізація	2/2/-	Особливості формування та структура доходів і видатків місцевих бюджетів. Фінансова децентралізація та розширення повноважень органів місцевої влади. Міжбюджетні відносини, трансфертна політика та система бюджетного вирівнювання	Питання, тести, самостійна робота	5
Тема 6. Державний борг та управління запозиченнями	2/2/-	Причини виникнення, види та класифікація внутрішнього і зовнішнього боргу. Інструменти боргової політики, випуск державних облігацій та міжнародні кредити. Методи управління	Питання, тести, самостійна робота	5

		державним боргом, реструктуризація та мінімізація ризиків дефолту.		
Тема 7. Позабюджетні цільові фонди	2/2/-	Роль та класифікація державних цільових фондів у фінансовій системі. Джерела формування та напрями використання коштів Пенсійного фонду України. Фонди соціального страхування та фінансове забезпечення соціального захисту.	Питання, тести, самостійна робота	5
Тема 8. Державний фінансовий контроль та аудит	2/2/-	Сутність, завдання, види та форми державного фінансового контролю. Правовий статус та повноваження Рахункової палати та Держаудитслужби. Міжнародні стандарти аудиту та запобігання корупції в публічному секторі.	Питання, тести, самостійна робота	5
Теми для самостійного вивчення	-/-/58	1. Бюджетний федералізм і моделі міжбюджетних відносин у країнах ЄС. 2. Програмно-цільовий метод і середньострокове бюджетне планування. 3. Фіскальна децентралізація: український досвід та європейська практика. 4. Публічні закупівлі та електронна система ProZorro. 5. Боргова стійкість держави та управління суверенними ризиками. 6. Реформування системи загальнообов'язкового державного соціального страхування. 7. Міжнародні стандарти зовнішнього державного аудиту (INTOSAI). 8. Фінансове забезпечення відновлення України: джерела та механізми.		
Всього	16/16/58			
Всього балів за поточний контроль				**40**
Залікова оцінка				**60**
Всього				**100**

Програмні компетентності та результати навчання здобувача вищої освіти

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері публічного управління та адміністрування та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК05. Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	СК04. Здатність визначати показники сталого розвитку на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях. СК07. Здатність самостійно готувати проєкти нормативно-правових актів, аналітичні довідки, пропозиції, доповіді, надавати експертну оцінку нормативно-правовим

	актам на різних рівнях публічного управління та адміністрування. СК08. Здатність розробляти стратегічні документи розвитку соціально-економічних систем на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.
Програмні результати навчання (ПРН)	РН01. Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень. РН06. Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проєктами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проєктуванні та реорганізації управлінських та загальноорганізаційних структур. РН11. Розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, соціальні, економічні та екологічні наслідки варіантів рішень.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу викладача за наявності поважних причин (наприклад: лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад: хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Рейтинговий показник	**Оцінка ECTS**	**Залік (оцінка у національній шкалі)**
90–100	A (відмінно)	Зараховано
82–89	B (добре)	Зараховано
75–81	C (добре)	Зараховано
64–74	D (задовільно)	Зараховано
60–63	E (задовільно)	Зараховано
35–59	FX (незадовільно) з можливістю повторного складання	Незараховано
1–34	F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням	Незараховано

Література та інформаційні джерела

Основна література	1. Гринчишин І. М. *Територіальні громади в умовах децентралізації: ризики та механізми розвитку*: монографія / ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України»; наук. ред.: В. С. Кравців, І. З. Сторонянська. Львів, 2020. 531 с. 2. Луніна І. О., Бондарук Т. Г. *Публічні фінанси та міжбюджетні відносини*: навч. посіб. Київ: ДП «Інформ.- аналіт. агентство», 2019. 304 с. 3. Нікіфоров П., Грешко Р., Легкоступ І. *Теорія публічних фінансів*. Чернівці:

	ЧНУ імені Ю. Федьковича, 2022. 280 с. 4. *Публічні фінанси*: навчальний посібник; за ред. д. е. н., проф. М. І. Карліна. Електронне видання. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2023. 358 с. 5. *Фінанси публічного сектору: українські реалії та світовий досвід*: навчальний посібник / Н. Д. Маслій, М. А. Дем'янчук. Одеса : Астропринт, 2022. 384 с. 6. *Стійкість державних фінансів України у довгостроковій перспективі* : кол. моногр. / Луніна І.О., Білоусова О.С., Твердохлібова Д.В. та ін.; за ред. д.е.н., Луніна І.О.; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». К., 2020. 364 с. 7. Бублик Є.О. *Фінансова відкритість транзитивних економік*: монографія / Бублик Є.О.; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». К., 2020. 324 с. 8. *Індустрія фінансових послуг в умовах «нової реальності»*: монографія / за ред. д-ра екон. наук, проф. Н.М. Шелудько; НАН України, ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України». К., 2021. 142 с. 9. *Макроперспективи ендогенізації економічного розвитку України*: колективна монографія / за ред. д-р екон. наук, проф., чл.-кор. НАН України М.І. Скрипниченко; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». К., 2021. 518 с. 10. *Адміністративно-правовий захист прав платників податків*: навчальний посібник / Ковалів М. В., Єсімов С. С., Проць І. М., Лозинський Ю. Р., Скриньковський Р. М., Кайдрович Х. І. Львів: СПОЛОМ, 2021. 240 с. 11. *Фінансове право України*: навчальний посібник / Ковалів М. В., Єсімов С. С., Проць І. М., Скриньковський Р. М., Лозинський Ю. Р. Львів: СПОЛОМ, 2022. 394 с. 12. *Податкове право України*: навчальний посібник / Сопільник Р. Л., Ковалів М. В., Проць І. М., Хмиз М. В., Скриньковський Р. М. Львів:Сполом, 2023.362 с. 13. *Банківське право України*: навчальний посібник / Ковалів М. В., Єсімов С. С., Назар Т. Я., Лепіш Н. Я. Семчук Ж. В., Скриньковський Р. М. Львів: СПОЛОМ, 2023. 256 с. 14. Боднарчук О. Г., Бортняк В. А., Бортняк К. В., Грицай Т. Г., Добрянська Н. В., Золотарьова М. К., Пєтков С. В., Скриньковський Р. М. *Провадження у справах про адміністративні правопорушення*: навчальний посібник. Київ: КНТ, 2023. 197 с. 15. Бортняк К. В., Золотарьова М. К., Микитюк М. А., Пасіка С. П., Пєтков С. В., Чубенко А. Г. *Адміністративна відповідальність юридичних осіб. Законодавство. Судова практика*: навч.-практ. посібник / за заг. ред. С. В. Пєткова, Київ: Юрінком Інтер, 2023. 272 с. 16. Державне управління : підручник / С. В. Пєтков, Д. В. Журавльов, Є. Ю. Соболь, І. М. Копотун, М. В. Лошицький, О. С. Дніпров, І. В. Іванов, С. С. Вітвіцький, В. В. Марченко, В. П. Пєтков, О. С. Ховпун, В. А. Бортняк, Л. І. Сопільник, Л. Р. Наливайко, Р. М. Скриньковський, І. М. Вановська, О. Г. Комісаров, Я. В. Кічук, Д. В. Лісний, Н. О. Чудик. Київ : КНТ, 2025. 214 с.
Додаткова література	1. *Розвиток фінансового ринку України в умовах європейської інтеграції: проблеми та перспективи*: колективна монографія / за заг. ред. В.Г. Барановой, О.М. Гончаренко. Харків: «Діса плюс», 2019. 370 с. 2. *Конкурентоспроможність страхового ринку України в умовах активізації глобалізаційних процесів*: колективна монографія / за матеріалами праць наукової групи і науковою редакцією д-ра екон. наук, проф. Л. В. Ширінян. К. : Видавництво Ліра. К, 2020. 404 с. 3. *Публічне адміністрування* : навчальний посібник / А. С. Даниленко та ін.; за заг. ред. д-ра екон. наук, професора, академіка НААН України Даниленка А.С., д-ра екон. наук, професора П.І. Юхименка, д-ра екон. наук, доцента Т. В. Сокольської, К.: Центр учбової літератури, 2019. 288 с. 4. *Публічне адміністрування* : навчальний посібник / О. М. Ястремська, Л. О.

	Мажник. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. 132 с. 5. *Публічне управління та адміністрування* : навч. посібник / Скидан О. В., Якобчук В. П., Дацій Н. В., Ходаківський Є. І. [та ін.] ; за заг. ред. О. В. Скидана. Житомир : ЖНАЕУ, 2017. 705 с.
Інформаційні ресурси	1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua 2. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого. URL: https://nlu.org.ua 3. Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаника. URL: https://www.lsl.lviv.ua 4. Офіційний вебпортал Верховної Ради України. Законодавство України. URL: https://zakon.rada.gov.ua 5. Офіційний сайт Європейського Союзу. URL: https://european-union.europa.eu 6. Єдиний державний вебпортал відкритих даних. URL: https://data.gov.ua 7. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17 8. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17